

*МАТЕРІАЛИ
I Міжнародної науково-практичної
конференції*

**МИСТЕЦЬКА ОСВІТА В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ
СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРИ
XXI СТОЛІТТЯ**

Збірник тез доповідей

м. Мукачєво, Україна
20–21 квітня 2017 р.

Рекомендовано до друку Науково-технічною радою Мукачівського державного університету
протокол № 2 від 23 березня 2017 року

М 65

Мистецька освіта в європейському соціокультурному просторі XXI століття: зб. матеріалів I Міжнародної науково-практичної конференції, Мукачево, 20–21 квітня 2017 р. – Мукачево: РВВ МДУ, 2017. – 319 с.

ISBN 978-617-7495-03-0

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – ректор МДУ, доктор психологічних наук, професор, заслужений працівник освіти України (*голова редколегії*);

Гоблик В.В. – перший проректор Мукачівського державного університету, доктор економічних наук, професор, заслужений економіст України;

Папн В.В. – проректор з науково-педагогічної роботи Мукачівського державного університету, доктор економічних наук, професор;

Фізені О.Й. – декан педагогічного факультету, доктор педагогічних наук, доцент;

Попович Н.М. – завідувач кафедри педагогіки музичної освіти і виконавського мистецтва МДУ, доктор педагогічних наук, доцент;

Качур М.М. – завідувач кафедри співу диригування і музично-теоретичних дисциплін МДУ, кандидат педагогічних наук, доцент;

Гаснюк В. В. – доцент кафедри педагогіки музичної освіти і виконавського мистецтва МДУ, кандидат педагогічних наук.

До збірника увійшли матеріали конференції, в яких розглянуто наступні питання: історична ретроспектива мистецької освіти; теорія та методика мистецької освіти: проблеми і перспективи розвитку; кадрове забезпечення освітньої діяльності у мистецькій сфері: напрями підвищення якості фахової підготовки; інтеграційні тенденції в розвитку музичної педагогіки XXI століття; аналіз і оптимізація інноваційних процесів у контексті практики викладання мистецьких дисциплін.

Автори статей відповідають за достовірність і вірогідність викладеного матеріалу, за належність поданого матеріалу їм особисто, за правильне цитування джерел та посилання на них. Матеріали друкуються в авторській редакції. Думки авторів можуть не збігатись із позицією редколегії.

ISBN 978-617-7495-03-0

© Мукачівський державний університет, 2017
© Автори, 2017

ЗМІСТ

Розділ I

ІСТОРИЧНА РЕТРОСПЕКТИВА МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

Баяновська Марія Романівна ВИХОВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ МОЛОДІЖНОГО РУХУ НА ЗАКАРПАТТІ В 20 – 30 РОКАХ ХХ СТОЛІТТЯ	11
Булда Марина Володимирівна АКОРДЕОННО-БАЯННА ТВОРЧИСТЬ ПОЛЬСЬКОГО КОМПОЗИТОРА АНДЖЕЯ КШАНОВСЬКОГО	14
Васильчук Сільвія Вікторівна ПЕДАГОГІЧНІ ПОГЛЯДИ МАРІЇ МОНТЕССОРІ	17
Деркач Ольга Іванівна РОМАНТИЧНА ФОРТЕПІАННА ПЕДАГОГІКА В КОНТЕКСТІ ПІАНІЗМУ XIX СТ.	19
Жишкович Мирослава Андріївна РОЗВИТОК СУЧАСНОЇ ЛЬВІВСЬКОЇ ВОКАЛЬНОЇ ШКОЛИ (НА ПРИКЛАДІ ВОКАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОФЕСОРА І.Ф. КУШПЛЕРА)..	22
Завальнюк Христина Вікторівна ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ ДЯКІВСЬКО-РЕГЕНТСЬКИЙ ІНСТИТУТ: ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	25
Моргун Алла Володимирівна. Завидовська Діана Степанівна ІСТОРІЯ БІБЛІОТЕЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В КОНТЕКСТЕ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРИ ОБЩЕСТВА	28
Задорожний Ігор Зенонович ІЗ СПОСТЕРЕЖЕНЬ ЗА СПЕЦИФІКОЮ ФОРМУВАННЯ ВАРІАНТНОСТІ У ЦЕРКОВНОМУ СПІВІ ЗАКАРПАТТЯ XVII – ПОЧ. ХХ СТ.	31
Мусієць Євгеній Григорович СПЕЦИФІКА ВИКОНАВСТВА В.БЕСФАМІЛЬНОВА НА ПРИКЛАДІ ЙОГО ФОНДОВИХ ЗАПИСІВ	35
Паєко Анатолій Іванович КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКА СПАДЩИНА ІВАНА ФРАНКА ЯК ВИЯВ БАГАТОГРАННОГО ТАЛАНТУ УНІВЕРСАЛЬНОГО УКРАЇНСЬКОГО ГЕНІЯ	38
Паєко Анатолій Іванович. Курило Людмила Федорівна МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНА КОНЦЕПЦІЯ Д.КАБАЛЕВСЬКОГО В КОНТЕКСТІ ІСТОРІЇ ТА СУЧАСНОСТІ	41
Росул Тетяна Іванівна ІСТОРИЧНІ ТРАДИЦІЇ ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДІ В СЕРЕДОВИЩІ УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ КАНАДИ	46
Тарновецька Ганна Янівна ТРАДИЦІЇ РОМАНТИЗМУ У ФОРТЕПІАННІЙ ТВОРЧОСТІ М.ЛИСЕНКА	49

<i>Ференціне Ач Ілдіко / Ferencziné dr. Ács Ildikó</i> ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛІВ МУЗИКИ І СПІВУ В НІРЕДЬГАЗСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ: ІСТОРИЯ ТА СУЧАСНІСТЬ / AZ ÉNEK-ZENE TANÁRKÉPZÉS MÚLTJA ÉS JELENE A NYÍREGYHÁZI EGYETEMEN	52
<i>Черепанин Мирон Васильович</i> ФАХОВА ПІДГОТОВКА В УКРАЇНСЬКІЙ МУЗИЧНІЙ ШКОЛІ СТАНІСЛАВОВА	55

Розділ 2

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ: ПРОБЛЕМИ
І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

<i>Антоненко Тетяна Леонардівна</i> ВПЛИВ МИСТЕЦТВА НА СТАНОВЛЕННЯ ЦІННІСНО-СМИСЛОВОЇ СФЕРИ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ	60
<i>Берец Наталія Юріївна</i> ПІДГОТОВКА СТУДЕНТІВ ДО РОБОТИ З ХОРОВИМ КОЛЕКТИВОМ НА ЗАНЯТТЯХ «ПРАКТИКА РОБОТИ З ХОРОМ»	63
<i>Біланин Михайло Павлович</i> МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ВИКОНАВСЬКОЇ ТЕХНІКИ ПІАНІСТА	67
<i>Богдан Аліна Романівна</i> ФОРМУВАННЯ ВОКАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИКИ В ПРОЦЕСІ ОПРАЦЮВАННЯ НАЦІОНАЛЬНИХ ТРАДИЦІЙ	68
<i>Боговська Інга Володимирівна</i> СУЧАСНІ МЕТОДИКИ МУЗИЧНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ВІКОМ 5-6 РОКІВ	70
<i>Буркало Наталія Людвикивна</i> ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИКИ	72
<i>Буркало Степан Михайлович. Ровжса Беата Степанівна</i> РОЛЬ ДІАГНОСТИКИ В МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНОМУ ПРОЦЕСІ	77
<i>Васько Катерина Дюлівна</i> ФОРМУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО СТИЛЮ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИКИ У ПРОЦЕСІ ФОРТЕПІАННОЇ ПІДГОТОВКИ	80
<i>Вохменцева-Антал Катерина Степанівна</i> ФОРМУВАННЯ СПІВАЦЬКИХ НАВИЧОК ПІДЛІТКІВ У ПРОЦЕСІ ВОКАЛЬНО-ХОРОВОЇ РОБОТИ	83
<i>Габель Оксана Іванівна</i> МЕТОДИЧНІ ПОРАДИ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА- ПОЧАТКІВЦЯ ЩОДО РОЗВИТКУ СПІВАЦЬКОГО ДИХАННЯ	85

<i>Гайду Ганна Іштванівна</i> РОЗВИТОК ОБРАЗНОГО МИСЛЕННЯ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ ФЛЕЙТИ	87
<i>Гаснюк Вероніка Василівна</i> ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА ЯК УМОВА СТАНОВЛЕННЯ ВОКАЛЬНО- ПЕДАГОГІЧНО КОМПЕТЕНТНОГО ВИКЛАДАЧА ДШМ	90
<i>Гмітер Ганна Олександрівна</i> ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОМІНУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА У ЗМІСТІ МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЯК ШЛЯХ ДО Ї ОНОВЛЕННЯ	93
<i>Горобець Тетяна Вікторівна</i> ЧИННИКИ ТА ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ВИКОНАВСЬКОЇ ФОРТЕПІАННОЇ ТЕХНІКИ ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА У ПЕДАГОГІЧНОМУ КОЛЕДЖІ	95
<i>Гусакова Ніна Миколаївна</i> РЕЖИСЕРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ДУХОВНОЇ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ	98
<i>Дікун Ірина Анатоліївна</i> ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ДОСВІДУ ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИКИ	101
<i>Добош Сергій Юлійович</i> МЕТОДИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ СКРИПАЛЯ	104
<i>Дуда Наталія Юріївна</i> МУЗИЧНА ГРА ЯК ПЕДАГОГІЧНИЙ ФЕНОМЕН ТА Ї ВИКОРИСТАННЯ В ДОШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	106
<i>Дуда Тетяна Іванівна</i> ІНТОНАЦІЙНА ВИРАЗНІСТЬ БАЯНА	108
<i>Іванова Вікторія Вікторівна. Кузьма Олександра Юріївна</i> ТЕАТРАЛІЗАЦІЯ – ДІЄВИЙ МЕТОД ФОРМУВАННЯ ЖИТТЄВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ДОШКІЛЬНИКІВ	111
<i>Кабаці Ольга Дмитрівна</i> СВОБОДА ПІАНІСТИЧНОГО АПАРАТУ ЯК НАЙВАЖЛИВІША УМОВА РОЗВИТКУ ВИКОНАВСЬКОЇ ТЕХНІКИ	113
<i>Карнакова Магдалина Антоніївна</i> ПРО АКТИВІЗАЦІЮ МУЗИЧНОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ У КЛАСІ ГРИ НА БАЯНІ	116
<i>Кас'яненко Оксана Миколаївна</i> МУЗИКОТЕРАПІЯ, ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ КОРЕКЦІЙНО- РОЗВИВАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА ДИТИНИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З МОВЛЕННСВИМИ ПОРУШЕННЯМИ	120
<i>Крипчук Микола Володимирович</i> «МІКРОСПЕКТАКЛЬ» ЯК ВАЖЛИВИЙ ЕЛЕМЕНТ ТРЕНІНГУ В ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ РЕЖИСЕРІВ	123

Куля Каміла Геннадіївна ФОРМУВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИКИ У ПРОЦЕСІ ФОРТЕПІАННОЇ ПІДГОТОВКИ	12
Куцин Еріка Карлівна ЗНАЧЕННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ФІЗІОЛОГІЧНО-ПСИХОЛОГІЧНИХ ЯКОСТЕЙ У ВОКАЛЬНО-ВИКОНАВСЬКІЙ ПРАКТИЦІ	12
Майборода Ірина Емільянівна ДУХОВНЕ ЗРОСТАННЯ ОСОБИСТОСТІ В ПРОЦЕСІ ПІЗНАННЯ МИСТЕЦТВА	13
Майборода Ірина Емільянівна. Вагерич Наталія Сергіївна БЮКЕРАМІКА ЯК ЗАСІБ ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У ПРОЦЕСІ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ	13
Малгожата Орловська / Malgorzata Orlovska ВИХОВНА ФУНКЦІЯ СУСПІЛЬНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ / WYCHOWAWCZA FUNKCJA ORGANIZACJI SPOŁECZNYCH	139
Мельник Мирослава Миколаївна ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ НАВИЧОК МАЙБУТНІХ АРТИСТІВ ЕСТРАДИ	142
Мойсеєнко Володимир Олександрович МЕТОДИКА РОБОТИ НАД ЕСТРАДНИМИ НОМЕРАМИ РОЗМОВНОГО ЖАНРУ МАЙБУТНІХ АРТИСТІВ ЕСТРАДИ	145
Мохнюк Руслан Степанович ГРОМАДЯНОЗНАВЧЕ ЗМІСТОНАПОВНЕННЯ КУЛЬТУРОТВОРЧОГО МОДУСУ АНДРАГОГІЧНИХ ПОСЛУГ	148
Мочан Тетяна Михайлівна ТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	151
Ніжегородцева Тамара Всеволодівна ШЛЯХИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ФОРМУВАННЯ САМОСТІЙНОСТІ СТУДЕНТІВ НА УРОКАХ ФОРТЕПІАНО	153
Опарик Лариса Миколаївна АСПЕКТИ КОГНІТИВНОГО ПІДХОДУ В ПРОЦЕСІ МУЗИЧНО- ВИКОНАВСЬКОГО НАВЧАННЯ	156
Остап'юк Лідія Михайлівна МУЗИЧНО-ОБРАЗНА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ХОРОВИХ ТВОРІВ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ АКТИВНОСТІ СТУДЕНТІВ	159
Полубоярина Ірина Іванівна СКЛАДОВІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ- МУЗИКАНТІВ	162
Пономаренко Юрій Володимирович МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ БЕНЕФІСУ ЯК СУЧАСНОЇ СЦЕНІЧНОЇ ФОРМИ	165
Пуйова Валентина Іванівна ТРАНСФОРМАЦІЯ ФОРТЕПІАННОЇ АРТИКУЛЯЦІЙНОЇ СИМВОЛІКИ У ВИМІРІ СУЧАСНОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ	168
Рантук Вікторія Василівна ВИМОГИ СУЧАСНОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ ДО ПРОФЕСІЙНО- ОСОБИСТІСНИХ ЯКОСТЕЙ ПЕДАГОГА-МУЗИКАНТА	171
Рожко Ірина Валеріївна ПОПЕРЕДНІЙ АНАЛІЗ ТВОРУ ЯК ЗАСІБ МУЗИЧНОГО ЗАПАМ'ЯТОВУВАННЯ	173
Романко Євеліна Іванівна СУТНІСТЬ ХУДОЖНЬО-ВИКОНАВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МУЗИКАНТА	176
Сенина Олександр Амброзійович ВЗАЄМОЗ'ЯЗОК ЛАДОФУНКЦІЙНОГО РОЗВИТКУ СЛУХУ З НАВЧАЛЬНОЮ ДИСЦИПЛІНОЮ „АКОМПАНеМЕНТ”	179
Симканич Маряна Василівна. Брижак Надія Юріївна ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ НАСТУПНОСТІ ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ	182
Синевич Інна Сергіївна РОЛЬ КВАЗИПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ФОРМУВАННІ ПЕДАГОГА-МУЗИКАНТА	184
Сорока Даниел Олександрович ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ АРТИСТИЗМУ АКОРДЕОНІСТА-ВИКОНАВЦЯ	187
Ся Цзіп ПРОБЛЕМИ МОДЕЛЮВАННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА ЗАНЯТТЯХ З ПОСТАНОВКИ ГОЛОСУ У СТУДЕНТІВ ПЕДАГОГІЧНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ	189
Товканець Ганна Василівна. Засанська Анастасія Володимирівна ЕСТЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ЯК ПЕДАГОГІКА МИСТЕЦТВА	192
Товтин Надія Іванівна САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ ПЕДАГОГІЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ У ПРОЦЕСІ МУЗИЧНО-ТЕОРЕТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ	195
Тоцька Людмила Олексіївна ПЕДАГОГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ НІМЕЦЬКИХ СПІВАЦЬКИХ ТРАДИЦІЙ У ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ ПЕДАГОГІЧНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ	198
Шкоба Василь Андрійович ФОРМУВАННЯ ТВОРЧИХ УМІНЬ У ПРОЦЕСІ ДИРИГЕНТСЬКО- ХОРОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА У ПЕДАГОГІЧНОМУ КОЛЕДЖІ	201

Розділ 3
КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У
МИСТЕЦЬКІЙ СФЕРІ: НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ФАХОВОЇ
ПІДГОТОВКИ

<i>Безун-Трачук Лариса Олександрівна</i> ФЕНОМЕН ПРОФЕСІЙНОГО ВИГОРАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ	203
<i>Варга Марія Степанівна</i> ЕТИЧНІ ТА ПРОФЕСІЙНІ ФУНКЦІЇ Й ОБОВ'ЯЗКИ МУЗИЧНОГО КЕРІВНИКА В ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННІ МУЗИЧНИХ ЗАНЯТЬ....	207
<i>Василинка Марія Іванівна</i> ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ, ЯК ОСНОВНИЙ ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ	210
<i>Горват Маріанна Василівна. Кайс Ірина Ігорівна</i> РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ....	213
<i>Данканич Гаїна Михайлівна</i> ФОРМУВАННЯ І ТРАНСФЕР ФАХОВОЇ КУЛЬТУРИ НА ПРИКЛАДІ ТВОРЧОГО ШЛЯХУ О. ІЛЬНИЦЬКОЇ-ХАРХАЛІС	216
<i>Кочиєру Лариса Михайлівна</i> ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ МУЗИЧНИХ КЕРІВНИКІВ	219
<i>Кузьма-Качур Марія Іванівна</i> РОЗВИТОК ТВОРЧОЇ ІНДИВІДУАЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ ПЕДАГОГІЧНИХ ФАКУЛЬТЕТІВ	223
<i>Попович Надія Ференцівна</i> МАЙСТЕРНІСТЬ СЦЕНІЧНОГО МОВЛЕННЯ	226
<i>Попович Наталія Михайлівна</i> ФЕНОМЕН ФУНДАМЕНТАЛІЗАЦІЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ	230
<i>Тарновецький Ігор Миколайович</i> ВИКОНАВСЬКА ТЕХНІКА ЯК ЗАСІБ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ БАЯНІСТА	232

Розділ 4
ІНТЕГРАЦІЙНІ ТЕНДЕНЦІЇ В РОЗВИТКУ МУЗИЧНОЇ ПЕДАГОГІКИ
XXI СТОЛІТТЯ

<i>Гучканюк Андріанна Миколаївна. Хома Ольга Михайлівна</i> ІНТЕГРОВАНІ ТА БІНАРНІ УРОКИ В СИСТЕМІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	235
<i>Ільтьо Галина Федорівна. Островка Антоніна Іванівна</i> РОЛЬ МИСТЕЦТВА У ДУХОВНО-ПАТРІОТИЧНОМУ ТА МОРАЛЬНОМУ ВИХОВАННІ ПІДРОСТАЮЧОГО ПОКОЛІННЯ	238

<i>Ірена Мудрецька</i> ОСВІТА У КОНТЕКСТІ ОЧІКУВАНЬ ТА ПОТРЕБ СУЧАСНОГО РИНКУ ПРАЦІ	241
<i>Калин Руслана Йосипівна</i> КОНВЕРГЕНТНІСТЬ ЯК РИСА ВОКАЛЬНОЇ ОСВІТИ У СУЧАСНОМУ КУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ	244
<i>Ленд'єл-Сяркевич Антоніна Антоніївна</i> СПЕЦИФІКА ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИКИ ДО ІНТЕРКУЛЬТУРНОГО ДІАЛОГУ В УМОВАХ ПОЛІЕТНІЧНОГО РЕГІОНУ	246
<i>Любінець Назарій Ігорович</i> «MOTION TRIO» В АКОРДЕОННОМУ КАМЕРНО-ІНСТРУМЕНТАЛЬНОМУ ПРОСТОРІ	250
<i>Сакалюк Олена Петрівна</i> ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНА МОДЕЛЬ ПРОФЕСІЙНО-ГУМАНІТАРНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО РОБОТИ З ДІТЬМИ, ЯКІ ЗАЗНАЛИ ЖОРСТОКОГО ПОВОДЖЕННЯ В СІМ'ї	253
<i>Хижня Ольга Петрівна</i> ЦИВІЛІЗАЦІЙНІ КОНТЕКСТИ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ: ПОШУК НОВОГО БАЧЕННЯ	256
<i>Хомиш Світлана Яношівна</i> СИНТЕЗ ВИКОНАВСЬКИХ МАНЕР ЯК НЕОБХІДНИЙ ЧИННИК ПІДГОТОВКИ СУЧАСНОГО ВИКЛАДАЧА МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	259

Розділ 5.
АНАЛІЗ І ОПТИМІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ У КОНТЕКСТІ
ПРАКТИКИ ВИКЛАДАННЯ МИСТЕЦЬКИХ ДИСЦИПЛІН

<i>Астаф'єва Ольга Андріївна</i> ІНФОРМАЦІЙНО-КОМП'ЮТЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СУЧАСНІЙ МУЗИЧНІЙ ШКОЛІ	264
<i>Беата Гурніцка</i> АКСІОЛОГІЯ У ПІДГОТОВЦІ ПОЛЬСЬКИХ УЧИТЕЛІВ-ВИХОВАТЕЛІВ	267
<i>Добош Юлія Ярославівна. Хома Ольга Михайлівна</i> МІЖПРЕДМЕТНІ ЗВ'ЯЗКИ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ГРАМОТИ	270
<i>Ева Малаховська</i> РОЗЛАДИ ПРОЦЕСУ КОМУНІКАЦІЇ У СУСПІЛЬНО НЕПРИСТОСОВАНИХ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ	273
<i>Каріна Шафранська</i> ДРАМОТЕРАПІЯ В РОБОТІ З СУСПІЛЬНО НЕПРИСТОСОВАНИМИ ДІТЬМИ ТА МОЛОДЦЮ	276
<i>Ірена Андрушкевич</i> ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА СТУДЕНТІВ ДО РОБОТИ З ДІТЬМИ, ЯКІ ЗАЗНАЛИ ЖОРСТОКОГО ПОВОДЖЕННЯ В СІМ'ї	279

<i>Качур Мирослава Михайлівна</i> ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ДО ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	281
<i>Кіш Юлія Томашівна. Хома Ольга Михайлівна</i> НЕСТАНДАРТНІ ПРИЙОМИ РОБОТИ НАД СЛОВНИКОВИМИ СЛОВАМИ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	285
<i>Максимець Олег Богданович</i> ІННОВАЦІЙНЕ СПРЯМУВАННЯ СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СТАНОВЛЕННЯ ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА	288
<i>Микуланинець Леся Михайлівна</i> ЕЛЕКТРОННІ НАВЧАЛЬНІ КУРСИ В СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ	291
<i>Мовчан Катерина Миколаївна</i> КНИГА ЯК НЕРОЗРИВНА ЄДНІСТЬ ДУХОВНОЇ І МАТЕРІАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ	294
<i>Обух Людмила Василівна</i> РОЛЬ ІННОВАЦІЙНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ У РОЗВИТКУ ВИКОНАВСЬКОЇ СВОБОДИ СТУДЕНТІВ-СПІВАКІВ	297
<i>Товканець Ганна Василівна. Продан Наталія Іванівна</i> РОЗВИТОК У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗДІБНОСТІ ДО САМОСТІЙНОЇ ТВОРЧОСТІ В ПРОЦЕСІ ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ	300
<i>Фабіан Андрушкевич</i> УСОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ВЫСШЕГО ПЕДАГОГИЧЕСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ В УКРАИНЕ И ПОЛЬШЕ В СВЕТЕ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ИННОВАЦИЙ	303
<i>Якубець Євгенія Віталіївна. Хома Ольга Михайлівна</i> ХУДОЖНІЙ ТВІР НА УРОКАХ ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ ЯК МИСТЕЦТВО СЛОВА	306
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	310

УДК 74.200

Баяновська Марія Романівна,
Закарпатський інститут післядипломної
педагогічної освіти
м. Ужгород, Україна

ВИХОВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ МОЛОДІЖНОГО РУХУ НА ЗАКАРПАТТІ В 20 – 30 РОКАХ ХХ СТОЛІТТЯ

У нових суспільно-історичних, соціально-економічних і політичних умовах розвитку української національної системи виховання проблема використання виховного потенціалу молодіжного руху минулого набуває дедалі більшої значущості.

Важливі дослідження з цієї проблеми започаткували такі науковці: М.Баяновська, О.Вишневський, А.Гатенюк, М.Головатий, В.Головенько, О.Губко, І.Дмитрик, П.Дроб'язко, О.Корнієвський, В.Кузь, В.Прилуцький, Ю.Руденко, З.Сергійчук, М.Стельмахович та інші.

Молодіжний рух розглядаємо як складне, багатогранне соціально-педагогічне явище, яке містить потужний мистецький компонент.

Виховні зусилля молодіжних організацій, що діяли на Закарпатті в окреслений період, спрямовувалися на формування в молоді соціально-практичних умінь і навичок, пов'язаних з культурою, історією, традиціями, обрядами, звичками і звичаями народу.

Виховний потенціал молодіжного руху накопичувався історично, а це означає, що упродовж певних періодів під впливом різних чинників зазнавав певних змін.

Вихідною позицією у досліджуваній проблемі є положення про те, що виховний потенціал молодіжного руху – це сукупність усіх наявних у

формування теоретичного пізнавального інтересу чимале значення має характер навчальної діяльності. Навчальна діяльність, на думку В.В.Давидова, повинна відповідати наступним вимогам: а) об'єктом засвоєння повинні бути теоретичні поняття; б) процес засвоєння повинен протікати так, щоб перед дітьми розкривалися умови походження понять; в) результатом засвоєння має бути формування специфічної навчальної діяльності, яка має свою особливу структуру з такими компонентами, як навчальна ситуація, завдання, навчальні дії, дії контролю та оцінки. Дотримання всіх цих умов сприятиме формуванню внутрішньої мотивації, пізнавальних інтересів.

Не вдаючись до аналізу визначення інтересу, дозволимо припустити, що саме він дає людині шанс залишитись неповторною індивідуальністю, йти своїм шляхом у житті, творчо самостверджуватись, ініціативно працювати. Через пізнання предмета інтересу зрештою відбувається розвиток особистості. А інтереси, що об'єднують людей, являють собою основу свідомого розвитку суспільства та збільшують ефективність управління соціальними процесами.

З вище перерахованих аргументів, можемо зробити висновок: формування пізнавального інтересу неможливе без правильної мотивації, яку в свою чергу вибудовує для себе вчитель музики, якщо він прагне збагачувати свої знання, оволодівати новітніми підходами у системі викладання. Важливо зрозуміти, що правильна вибудована система мотивації, здатна розкрити потенціал майбутнього вчителя, його креативні та творчі можливості, а найголовніше – це сприятиме формуванню пізнавального інтересу.

Джерела

1. Барвінова А.В. Реалізація стильового підходу в процесі опанування майбутнім вчителем музики українського фортепіанного репертуару / А.В. Барвінова // Здобутки, проблеми та перспективи педагогічної науки та практики в умовах інноваційної перебудови української національної освіти. Матеріали Всеукраїнської студентської наукової конференції.

17-18 квітня 2008 р. / Ред. кол.: Побірченко Н.С. (гол. ред.) та інші. – Умань: РВЦ «Софія». – 2008. – 246 с.

2. Барвінова А.В. Формирование мотивации к использованию современной музыки как педагогическая проблема / А.В. Барвінова // Актуальные проблемы педагогики искусства: Материалы второй международной научно-практической конференции. – Могилев: Изд-во МГУ им. А.А. Кулешова, 2010. – С. 58-60.
3. Барвінова А.В. Механізми формування ціннісних орієнтацій студентів у контексті культурологічних проблем сьогодення / А.В. Барвінова // Культура народів причорномор'я. Научний журнал № 190. – ISSN 1562-0808, - 2010г. – с. 59-62.
4. Зязюн І.А. Педагогічна майстерність. Підручник.- 2-ге вид. допов. і переробл.- К.: Вища школа, 2004 – 422с.
5. Ильин Е. П. Мотивация и мотивы. – СПб.: Питер, 2000. – 512 с.
6. Інтернет-ресурси:
<http://enquir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/8494/1/Skopych.pdf>.
7. Кислюк О. Співвідношення понять "мотив", "стимул", "потреба" та інтерес до навчання // Соціальна психологія. - 2004. - № 5 (7). - С.109-118.

УДК 784:159.923

Кущин Еріка Карлівна,
Мукачівський державний університет
м. Мукачеве, Україна

ЗНАЧЕННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ФІЗІОЛОГІЧНО-ПСИХОЛОГІЧНИХ ЯКОСТЕЙ У ВОКАЛЬНО-ВИКОНАВСЬКІЙ ПРАКТИЦІ

*Мистецький твір є куточком
всесвіту, побаченим крізь
призму темпераменту.*
Еміль Золя

Голос людини – найніжніший музичний інструмент, що вимагає надзвичайно обережного поводження з ним. Володіти співацьким голосом – значить навчитися підкорювати його своїй волі, зробити гнучким і витривалим. Цього неможливо досягти без вироблення у співака певних вокально-технічних навичок. Добре опанування ними допомагає виконавцеві розкрити зміст пісні, створити художній образ, не відчуваючи технічних труднощів, бо слухацькій аудиторії потрібен вокаліст не тільки

бездоганний зі сторони технічного володіння голосом, але, в першу чергу, художник-виконавець, який усвідомлює свої наміри, думки, емоції, готовий в будь-який момент, а не тільки у хвилину «настрою», до продуманого, захоплюючого творчого виступу. Проблеми виховання такого типу виконавця досить різнобічні, актуальні і вимагають свого аналізу.

Психіка людини, яка навчається мистецтву співу повинна бути підготовлена до нескінченного процесу творчої розумової праці, тобто, щоб досягнути досконалості, потрібно багато працювати, але ця праця повинна бути правильно організована із чергуванням режиму відпочинку як основної і важливої умови збереження здоров'я. Без знань особливостей функціонування людського організму неможливо бути хорошим педагогом-вокалістом і виховати професійного вокаліста-виконавця. Наука, яка займається вивченням функцій живого організму як єдиного цілого, процесів, які в ньому протікають і механізму його діяльності, називається *фізіологією*. Основне завдання фізіології – розкрити закони життєдіяльності живого організму і управління ним.

Людський голос – інструмент, який самонастроюється, а фізіологія як наука про функції організму, розкриває закони діяльності головного мозку, обумовлює матеріальну природу складних форм пристосування організму до умов середовища, показує природу психічної діяльності людини. Часто людський організм порівнюють із оркестром високочутливих музичних інструментів, неповторні голоси яких мають свої методи настройки. Захворювання або неправильне функціонування якого-небудь органу – чи то гортані, чи голосових зв'язок, дихання тощо, – подібне дисонансу в голосах оркестру і вимагає того методу «настройки», який приведе до гармонійного звучання в унісон всіх інструментів в музичному колективі після втручання настроювача або диригента.

Таким настроювачем голосу є педагог-вокаліст, а його інструмент для настройки – володіння методикою навчання співу, що являє собою

сукупність систематизованих прийомів і способів керування співацьким навчанням, послідовне засвоєння яких забезпечує формування в учнів (студентів) навичок відповідної вокальної техніки, здатної гарантувати розвиток комплексу акустичних якостей голосу, витривалості та невтомлюваності голосового апарату, а також обізнаність та компетентність у сфері психології, анатомії, медицини, фізіології, педагогіки тощо. Для педагога-вокаліста ніщо не повинно вважатися зайвим і не потрібним, бо він має справу, в першу чергу, з особистістю, яка є конкретним людським індивідом з індивідуально виявленими своєрідними розумовими, емоційними, вольовими та фізичними властивостями.

Індивідуальні особливості особистості найяскравіше виявляються у темпераменті, характері, здібностях тощо.

Саме тому у виборі репертуару, у доборі методів вокального навчання, їх багатогранності, що має певні логічні наслідкові передумови для використання у педагогічній практиці, а також у вокально-виконавській практиці необхідно зважати на особливості темпераменту як типологічну роботу центральної нервової системи, яка функціонує у взаємозв'язку з ендокринною та гуморальною системами організму, основною формою якої являються рефлекси – відповідна реакція організму на подразнення із зовнішньої або внутрішньої сфери, яка здійснюється за участі центральної нервової системи. Говорячи про рефлекси, хотілося б детальніше зупинитися на таких *методах* вокального навчання як метод слухового впливу, який ґрунтується на фізіологічному механізмі, який є, суто рефлекторним, і практично волі особі не підлягає. Цей механізм будується на комплексі зворотних зв'язків, які передаються нейрофізіологічним шляхом і реалізуються за допомогою слухових стимулів виконавця під час співу. Як установили А. Томатіс та Р. Юссон, існує пряма залежність між тим звуком, який сягає слуху співака, та якістю звучання його голосу. Якщо слуховий вплив близький за спектром до

голосу учня (студента), відбувається підсвідомий перехід режимів роботи гортані та рото-глоткових порожнин учня (студента) на рівень роботи за слуховим впливом. Необхідно зазначити, що метод слухового впливу слід спрямувати на досягнення перебудови механізму роботи голосового апарату, а не наслідування співацької манери певного виконавця.

Досить ефективним методом на всіх етапах навчання є особистий показ викладача, зокрема, тоді, коли вокальний слух учня (студента) ще не сформований, а голос викладача може бути еталоном для слухової та моторної сфери учня (студента). Метод показу є наочним і доступним. Діючи на першу сигнальну систему учня (студента) показ стимулює його інтуїцію, а розповідь про те, як слід виконувати завдання діє через другу сигнальну систему – свідомість учня (студента). Для тих учнів, в яких переважає здатність наслідувати, більш ефективним є показ, а для тих, хто прагне все усвідомити, зрозуміти – є вплив за допомогою роз'яснення. Правильне використання методу особистого показу в поєднанні з іншими методами є корисним у роботі з учнями (студентами), оскільки у звучанні голосу містяться не тільки акустична інформація про якість звуку, а й, інформація про те, як він утворюється. Цей феномен «співучасті» в співі, ця здатність відчувати роботу голосового апарату м'язами та іншими органами зумовлює педагогічну функцію вокального слуху – здатність через відчуття розуміти те, що відбувається під час співу, декодувати інформацію щодо процесу голосоутворення, яку містить звук голосу.

Отже, якість освітньо-творчих результатів у вокально-виконавській практиці значною мірою залежить від індивідуальних фізіологічно-психологічних якостей майбутнього фахівця з музичного мистецтва.

ДУХОВНЕ ЗРОСТАННЯ ОСОБИСТОСТІ В ПРОЦЕСІ ПІЗНАННЯ МИСТЕЦТВА

Одним із найважливіших завдань сучасної освіти є духовний розвиток особистості. Вирішенню цього завдання сприяють предмети художньо-естетичного циклу в системі загальної середньої освіти, зміст яких розкриває перед учнями розмаїття жанрів і стилів українського та світового мистецтва, своєрідність вітчизняної художньої культури в контексті світових культуротворчих процесів, особливості культурних регіонів світу, основи естетичних знань. Через предмети художньо-естетичного циклу активізується внутрішній духовний світ учнів, їхні почуття та думки, що сприяє розвитку моральних, естетичних, світоглядних ідеалів та формуванню соціальних компетенцій учня. Дослідження Л.С. Виготського, Л.І.Божовича, О.Г.Костюка, А.Н.Леонтьєва, Д.Б.Узнадзе, П. Якобсона та інших психологів довели, що при сприйманні творів мистецтва відбувається кореляція між інтелектуально-пізнавальною та емоційно-чуттєвою сферами особистості. «Мистецтво – це сфера, де все внутрішнє й духовне відчувається фізично, а все матеріальне перетворилось на ідею й дух»[3, с.354].

Мистецтво – особлива форма відображення дійсності, естетичний художній феномен, який передає красу навколишнього світу, внутрішнього світу людини через осмислення фундаментальних категорій «краса», «гармонія», «ритм», «пропорційність», «досконалість», воно має унікальні можливості впливу на людину, тому художньо-естетичне виховання потрібно розглядати не лише як процес набуття художніх знань і вмінь, а, насамперед, як універсальний засіб особистісного розвитку школярів на

Наукове видання

**МИСТЕЦЬКА ОСВІТА В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ
СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРИ
XXI СТОЛІТТЯ**

20 -21 квітня 2017 р.

**МАТЕРІАЛИ
I Міжнародної науково-практичної
конференції**

Редактор випуску: *Гаснюк Вероніка Василівна*
Відповідальний за випуск: *Попович Наталя Михайлівна*

Верстка: *Мороз Іван Федорович*

Підписано до друку 11.04.2017. Формат 60*84/16.
Папір офсет. Ум.друк.арк. 20,3.
Тираж 300 прим. Зам. № 26.

Видруковано у видавництві
Мукачівського державного університету

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виготовлювачів та розповсюджувачів
видавничої продукції серія ДК № 4916 від 16.06.2015 р.

Адреса видавництва:
Мукачівський державний університет,
вул. Ужгородська, 26, м. Мукачево, Закарпатська обл., 89600,
тел./факс: (03131) 2-11-09. E-mail: rvc@mail.msu.edu.ua